

Vi springer mindre men får mer gjort!

Hur skulle de kunna jobba effektivare, de sprang ju redan så fort de kunde? Men en metod från bilindustrin gjorde att personalen på Södergårdens äldreboende i Vara kunde sluta springa – och ändå fick tid över.

– Det har blivit mycket lugnare och vi har mer tid för de boende, förklarar undersköterskan Kerstin Almqvist.

Med sig har hon kollegan Ewa Johansson. De sitter i äldreboendets finrum och försöker minnas hur det var: Mycket sjukskrivningar, stress i kroppen, dubbelarbete och känslan av att inte räkna till för de äldre.

Idag har de 18 medarbetarna införlivat ett tänkande som gör att de kan planera och styra sitt eget arbete för att undvika en jobbig arbetssituation.

Metoden Lean Production härstammar från Toyota i Japan. Den handlar helt enkelt om att hitta all form av slöseri med tid och göra sig av med denna. Att använda resurserna med eftertanke och frigöra kapacitet till rätt saker.

– Det började med en temadag om Lean Production. Vi var förstas misstänksamma och tänkte att nu vill kommunen skära ner på tjänster, minns Kerstin.

De gick lite motvilligt med på att göra ett försök. Känslan var ju att de redan sprang så fort de kunde. Hur skulle det vara möjligt att få mer tid?

I augusti fick personalen tre heldagar med det konsultföretag som skulle hjälpa dem. De delades in i två grupper, en skulle analysera rapporteringen, den andra morgonbestyren. Sedan

fick de rita upp nulägeskartor med flödesscheman på alla arbetsmoment.

– **Det var väldigt** tidskrävande för vi fick räkna ut ganska exakt hur lång tid varje moment tog, till exempel att gå från ett ställe till ett annat och hämta något, berättar Kerstin. Det blev många minuter på en dag.

Kartorna gjorde att personalen lätt kunde enas kring sin arbetssituation. De såg också tydligt hur det en person gör, påverkar den andra personen i ledet.

Nu var det dags att rita kartor på alternativa arbetssätt.

– Vi skissade flera gånger om, berättar Ewa. Till sist hittade vi ett nytt sätt att arbeta på. Och det blev faktiskt en hel del tid sparad.

Undersköterskorna visar upp kartorna. De första är nerklottade med olika moment, de senare visar ett betydligt enklare arbetsmönster.

– Vi har ändrat väldigt mycket. Till exempel tog rapporteringen lång tid och det mesta skedde muntligt, förklarar Ewa.

– Då är det lätt att man missar en del. Nu dokumenterar vi nästan allt i en pärm. Det har till och med lett till att vi fått en bättre och mer ingående rapportering. Och alla vet var de ska hitta information.

Morgonrutinerna har ändrats

till det bättre. Det går mycket smidigare dels på grund av att de jobbar två och två i stället för att gå ensamma till de boende. Dels har ordningen på praktiska saker såsom lakan, tvättlappar med mera förbättrats.

Telefon- och medicinrutinerna ser också annorlunda ut idag. Vidare har de sett över frukost, middag, brödinköp med mera. Handlingsplaner finns på allt. Glömmer man hur något ska göras är det bara att gå och kolla.

Sist men inte minst: Den tid de hittade används till grupp gymnastik för de boende en gång i veckan.

– Vi är väldigt nöjda med projektet som gav oss mycket "springsparande", säger Ewa med ett leende.

– Dessutom har alla fått in leantänket. Och det är bra då vi behöver lösa nya problem som dyker upp.

Ditte Pettersson

kommunalarbetaren@kommunal.se

FAKTA

Metod från Japan

Från Japan: Lean-konceptet kommer från Toyota i Japan.

Filosofin: Basera besluten på långsiktigt tänkande, även då det sker på bekostnad av kortsiktiga, ekonomiska mål.

Två grundläggande principer: Att bekämpa all form av slöseri med resurser samt att bedriva ett stödjande ledarskap. Metoden går att tillämpa på alla delar i en organisation och i alla typer av företag.

MORGONMÖTE. Personalen möts

„Vi var förstas misstänksamma och tänkte att nu vill kommunen skära ner på tjänster.“ KERSTIN ALMQVIST, UNDERSKÖTERSKA

Nu gör vi så här i stället:

”Jag skriver ner allt som inträffar”

– Idag läser jag alltid i den nya rapporteringspärm. Till exempel då vi avlöser nattpersonalen och under skölmötet. Alltefter- som något inträffar skriver jag ner detta och nuförtiden tar jag med även det positiva.

– Vi har också infört en bok där vi skriver ner praktiska ting. Till exempel att tvättmaskinen är trasig och att man anmält det. Eller att inomhusklimatet behöver kontrolleras och att kontakt tagits med fastighetsvärden.

EWA JOHANSSON undersköterska, berättar om rapporteringen.

Behöver inte längre hämta hjälp

– Numera jobbar jag alltid med en kollega vid morgonbestyren. Då behöver jag inte springa och hämta hjälp vid vissa moment. En tredje har hand om all medicinering samt hjälper dem som hon kan klara själv.

– Eftersom vi har bättre ordning på saker och förråden fylls på vid bestämda tillfällen, behöver jag inte springa och hämta på annat håll längre.

KERSTIN ALMQVIST, undersköterska, berättar om morgonbestyren.

Läs mer

Boken **”Lean service/tjänster: Utmana dina processer”**, bygger på material av Dan Blücher och Birgitta Öjmertz på IVF Industriforskning och utveckling AB. Omarbetad av: Paula Braun och Robert Kessiakoff på Lean Concepts AB. På webben: www.leanconcepts.se och www.leanforum.se

”sköljen”. Pärmerna är alltid med. Här står allt som ska hända under dagen.

FOTO: CHRISTER EHRLING